

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci zložiteľky **F., a.s.** v likvidácii, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. M., advokátkou Advokátskej kancelárie L. s.r.o., so sídlom v B. **o prijatie 11,82 € (356 Sk) do úschovy súdu**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20 U 20/2006, na dovolanie zložiteľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 15/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 15/2008 **z r u š u j e** vo výroku, ktorým bolo uznesenie Okresného súdu Trnava z 31. augusta 2007, č. k. 20 U 20/2006-11 o zastavení konania potvrdené, a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom z 22. septembra 2006 sa zložiteľka domáhala, aby súd prijal do úschovy sumu 356 Sk, ktorú chcela zložiť za účelom splnenia jej dlhu voči príjemcovi MUDr. S., bývajúcemu v T.. Uviedla, že jeho akcie vyhlásila za neplatné, predala ich a výťažok hodlá zložiť do úschovy súdu (§ 214 ods. 5 Obchodného zákonníka), keďže po tom, ako mu výťažok zaslala poštou, nebol adresátom prevzatý. Podľa jej právneho názoru ide tu o prípad, v ktorom ako zložiteľka (dlžníčka) nemôže splniť záväzok z dôvodu, že príjemca (veriteľ) je v omeškaní, lebo neprijal ňou riadne ponúknuté plnenie (výťažok).

Okresný súd Trnava uznesením z 31. augusta 2007 č.k. 20 U 20/2006-11 konanie zastavil, zložiteľke nepriznal právo na náhradu trov konania a rozhodol o tom, že zložiteľke sa

nevracia súdny poplatok z návrhu na prijatie hnutel'nej veci do úschovy. Zastavenie konania odôvodnil skutkovým zistením, že príjemca zomrel X., teda ešte pred podaním návrhu na súd. Keďže príjemca v čase podania návrhu nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p., § 7 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka), konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Na odvolanie zložiteľky Krajský súd v Trnave uznesením z 31. januára 2008 sp. zn. 11 Co 15/2008 pripustil späťvzatie návrhu v časti o zloženie peňažnej sumy 200 Sk do úschovy, uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil. Vo výrokoch o zastavení konania a o nevrátení súdneho poplatku za návrh na prijatie hnutel'nej veci do úschovy uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a vo výroku o náhrade trov konania uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Konanie v časti o zloženie peňažnej sumy 200 Sk do úschovy zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu zložiteľkou (§ 208 O.s.p.). Potvrdzujúci výrok, ktorým súd prvého stupňa konanie o prijatie peňažnej sumy do úschovy zastavil, odôvodnil zhodne so záverom súdu prvého stupňa, t.j. že strata spôsobilosti byť účastníkom konania na strane označeného príjemcu pred začatím konanie o úschove vytvára neodstrániteľnú prekážku konania (§ 103 a § 104 O.s.p.), pre ktorú treba konanie zastaviť. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za správne aj v časti rozhodnutia o nevrátení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania zložiteľke, nakoľko súd prvého stupňa postupoval v súlade s § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výrok uznesenia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. pre nespreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia, nakoľko v tejto časti nespĺňalo náležitosti v zmysle § 167 ods. 2 v spojení s § 157 ods. 2 O.s.p.

Proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava z 31. augusta 2007 č.k. 20 U 20/2006-11 o zastavení konania o návrhu na prijatie do úschovy, podala dovolanie zložiteľka. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Na odôvodnenie opodstatnenosti dovolania uviedla, že až do prijatia peňazí do úschovy súdu je v zmysle § 185b O.s.p. účastníkom konania výlučne zložiteľ, preto nemali byť zohľadňované okolnosti na strane príjemcu. Jej návrh obsahoval všetky predpísané náležitosti a vyplývalo z neho dostatočne, že plnenie nie je viazané výlučne na označenú osobu príjemcu. Na prijatie peňazí

do úschovy bolo postačujúce jej vyhlásenie o existencii niektorého z dôvodov uvedených v § 185a ods. 2 O.s.p., predmetný záväzok smrťou označenej osobu príjemcu nezanikol a jediným spôsobom splnenia záväzku bolo uloženie peňazí do úschovy súdu. Z týchto dôvodov žiadala, aby uznesenie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti bolo zrušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovolání možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O.s.p., ale ani o potvrdzujúce uznesenie (patriace do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.). Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Dovolací súd - vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť - preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne osadeným súdom). Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli najavo v dovolacom konaní. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či postupom súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania (zložiteľky) pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní odnímajúci účastníkovi možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O takúto vadu ide aj vtedy, ak odvolací súd potvrdí uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania, hoci podmienky pre tento postup neboli splnené. Dovolateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tvrdila, že v konaní došlo k uvedenej vade.

V zmysle § 185b O.s.p. účastníkom konania je zložiteľ a po prijatí úschovy aj ten, pre koho sú peniaze, cenné papiere alebo iné veci určené (ďalej len "príjemca"). Po právoplatnosti uznesenia o prijatí do úschovy je účastníkom konania aj ten, kto uplatňuje právo na predmet úschovy.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že účastníkom konania pri rozhodovaní o návrhu na prijatie do úschovy je *len zložiteľ*.

Pre súd v tomto štádiu konania o úschove - s týmto vymedzením účastníctva - je preto významný iba obsah návrhu a nemôže vziať zreteľ na skutkové okolnosti, ktoré neboli uvedené v návrhu; neprichádza do úvahy, aby ohľadom splnenia podmienok pre prijatie úschovy prihliadal na niečo iné, než obsahujú tvrdenia navrhovateľa; resp. aby skúmal ako podmienku tohto konania, či príjemca, ktorý pri rozhodovaní o návrhu na prijatie do úschovy *nie je* účastníkom konania, má alebo nemá spôsobilosť byť účastníkom konania.

Súd v tomto štádiu konania o úschove teda otázku spôsobilosti byť účastníkom konania osoby, v prospech ktorej má prijať plnenie do úschovy za účelom splnenia záväzku podľa § 185a a nasl. O.s.p., neskúma. Nedostatok tejto spôsobilosti nezakladá dôvod na zastavenie konania o návrhu na prijatie do úschovy; na tomto závere sa súdna prax zjednotila (porovnaj stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo

publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/2008).

Za tejto situácie, keď odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo konanie o návrhu na prijatie do úschovy zastavené, je zrejmé, že zložiteľke bola znemožnená realizácia jej procesného práva na to, aby súd konal o jej návrhu a že teda v predmetnom konaní došlo k procesnej vade podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania. Táto vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť. Rozhodnutie, ktoré bolo vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť totiž považované za správne.

So zreteľom na to, že vo vzťahu k zložiteľke došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., existencia ktorej je vždy dôvodom pre zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia, dovolací súd uznesením zrušil uznesenie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 a 4 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 tretia veta O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2010

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Hrčková Marta

